

تحریر، طراحی و تدوین: س. کاشیان
کارشناس مسئول کتابخانه بیمارستان کوثر

آنچه در این شماره می خوانید:

۱. بزرگان تاریخ پزشکی: بقراط ثانی
۲. تقویم سلامت: مناسبت های بهداشتی مهم زمستان
۳. چکیده گرافیکی
۴. تفاوت های پایگاه اطلاعاتی و موتورهای جستجو در پژوهش های
۵. نرم افزار Sumatra PDF
۶. تازه های کتاب کتابخانه کوثر
۷. منابع خاکستری

تصویر ۱. تصویری خیالی از عبدالرحمن بن ابی صادق مشهور به بقراط ثانی (۳۸۵ قمری / ۱۹۵ میلادی - ۴۷۰ قمری / ۱۰۷۷ میلادی)

بزرگان تاریخ پزشکی: ابن ابی صادق النیشابوری ملقب به بقراط ثانی

ابوالقاسم عبدالرحمن بن علی بن ابی صادق نیشابوری پزشک و فیلسوف ایرانی، ملقب به بقراط ثانی و برجسته ترین شاگرد ابوعلی سینا و شارح آثار بقراط و جالینوس و استاد طبیب معروف سید اسماعیل جرجانی است که در سال ۳۸۵ قمری در نیشابور متولد شد و در سال ۴۷۰ قمری (۱۰۷۷ میلادی) درگذشت. ابن ابی صادق تحصیلات خود را در زادگاهش آغاز نموده و تا آنجا

ادامه داد که در فنون حکمت به خصوص در طب به مقامی عالی رسید.

او را مردی قناعت پیشه، خوش گفتار، هوشمند، خوشرو، شیفته یادگیری علوم و فنون و ماهر در پزشکی که آن را از ابن سینا آموخته بود، شمرده اند.

وی از پزشکان و فیلسوفان ایرانی سده پنجم هجری است که در پزشکی و کالبدشناسی مطالعات بسیاری داشته و به همین دلیل کنیه او را ابوالقاسم الطیب نهاده اند. ابن ابی صادق پس از فراگیری حکمت و پزشکی، در نیشابور به طبابت مشغول شد و به علت علاقه به همشهریان خود، دعوت سلطان ابراهیم غزنوی را برای رفتن به دربار وی رد کرد. ابن ابی صادق از نظر رعایت اصول اخلاقی نیز زبانزد بود و خود درباره این موضوع چنین می گوید: «پزشک حقیقی کسی است که زیان خود را در رذیلتها بداند و نخست خود را به انواع فضیلتها درمان کند، سپس به معالجه بدن ها روی آورد؛ زیرا کسی که بدون درمان اخلاقی خود به معالجه بدن ها مشغول شود، در پست ترین مرتبه است.»

مهم ترین اثر ابن ابی صادق «شرح فصول بقراط» است که به نام «فر الشروح» نیز نامیده می شود. از دیگر آثار مهم این دانشمند می توان به کتاب «شرح تقدمه المعروفة بقراط» در مبادی دانش پزشکی و همچنین کتاب «شرح منافع الاعضاء» جالینوس در مورد علم تشریح (کالبد شکافی، «بمسائل حنین بن اسحاق»، «جواب ایرادهای محمد زکریای رازی بر جالینوس»، «کتاب تاریخ کبیر»، «نخبة العلاج»، «رسالة الادوية و الاطعمة المقتبسة من الاحاديث المکرمة» اشاره کرد. در مکتب پزشکی ایران، ابن ابی صادق چهره ای تأثیرگذار است که با نگاشتن آثاری در طب و همچنین تفسیر و حل مکشلات آثار بقراط و جالینوس به بارور شدن طب سنتی و انتقال آن به نسلهای بعدی کمک شایانی کرد.

منبع:

<https://www.cgie.org.ir>

تقویم سلامت

سلامتی هدیه ای الهی است، آن را قدر بدانیم

مناسبت های بهداشتی مهم زمستان

دی

* روز ایمنی در برابر زلزله ۵ دی

* روز مددکاری ۶

* روز خانواده ۲۵

* روز هوای پاک ۲۹

بهمن

* روز جهانی کمک به جذامیان آخرین

یکشنبه زانویه

* هفته ارتقاء آگاهی درباره بارداری

۱۴-۲۸

* روز جهانی مبارزه با سرطان ۴ فوریه

* هفته ملی مبارزه با سرطان

۸- ۱۵

اسفند

* هفته ملی سلامت مردان ایرانی ۷-۱۱ اسفند

هفته پیشگیری از مسمومیت ۷-۱۱

* روز ملی بهداشت محیط ۱۱ اسفند

* روز جهانی کلیه ۱۷ اسفند

* روز جهانی زنان ۱۷ اسفند

Graphical Abstracts

بسیاری از مجلات از نویسندگان درخواست چکیده گرافیکی graphical abstract می کنند که همراه با متن اولیه مقاله شان برای مجله ارسال نمایند. چکیده گرافیکی نیز تقریباً همانند چکیده ویدیویی می باشد؛ یعنی نوعی از چکیده است که به صورت متنی نیست و برای نشان دادن اجزای چکیده، از تصویر و اشکال مختلف کمک گرفته می شود. برای ترسیم این نوع چکیده، باید با برخی از نرم افزارهای گرافیکی آشنایی داشته باشید تا بتوانید یک چکیده گرافیکی با کیفیت طراحی کنید. هدف از ترسیم این نوع چکیده این است که مخاطب در یک نگاه کلی و بدون مطالعه چکیده متنی به طور خلاصه و تصویرگونه نتایج و مراحل انجام پژوهش را به خواننده و یا بیننده انتقال می دهد. یک چکیده گرافیکی بیان کننده ایده اصلی نویسنده مقاله، مراحل انجام پژوهش و نتیجه حاصل از پژوهش به زبان ساده تصویر و گرافیک است. به بیان ساده تر خواننده مقاله باید با یک نگاه به چکیده گرافیکی مقاله، ایده اصلی مقاله و نتیجه نهایی مقاله را دریابد و علاوه بر اینها چکیده گرافیکی نیز باید از جذابیت های خاصی برخوردار باشد تا خواننده را به خواند مقاله ترغیب نماید. همانطور که عنوان و چکیده یک مقاله نقش اساسی در معرفی مقاله و جذب خواننده دارد چکیده گرافیکی نیز چنین نقشی دارد..

تفاوت چکیده مقاله و چکیده گرافیکی

چکیده مقاله بر نتایج و یافته های گوناگون تمرکز دارد؛ در حالی که چکیده گرافیکی فقط بر یک جنبه از مقاله (بر یک یافته) تمرکز دارد. آنچه که نویسنده مقاله با تهیه چکیده گرافیکی بدست می آورد این است که خواننده به سرعت و بدون مطالعه کامل مقاله متوجه می شود که پژوهش و مقاله در مورد چه موضوعی است. به این نکته توجه کنید که پژوهش و مقاله شما بسیار پیچیده است و جوانب مختلفی را پیموده است ولی یک چکیده گرافیکی پیچیده درک مقاله را دشوارتر می کند به همین دلیل هرچقدر هم مقاله شما پیچیده باشد باید چکیده گرافیکی ساده و قابل فهمی را ترسیم نمایید. چکیده گرافیکی باید به نحوی خود توضیحی باشد. خواننده باید به سرعت آن را بفهمد و بتواند تصمیم بگیرد که مقاله شما را بخواند یا نه. اگر به این امر دست یابید، چکیده گرافیکی شما موفق و موثر است.

منبع

<https://book-pub.ir/.post/chekideh-gerafiki-chist-tzmkj>

How does sleep disturbance affect hemodialysis patients?

Kidney Medicine

Methods and Cohort

Adults on maintenance HD with OSA (n = 36)

Polysomnogram & Epworth Sleepiness Scale (ESS)

Interview to explore patient experience (n = 26)

Findings

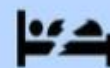
Severity of sleep apnea did not affect patients' sleep duration, sleep efficiency or ESS.

However,

70% reported broken sleep

62% felt unrefreshed upon waking

Themes from Interview

Broken sleep

Feeling unrefreshed

Impact of poor sleep

Having to "soldier on"

نمونه
چکیده
گرافیکی

Conclusion: Sleep disturbance is common and has a profound impact on health and QoL of hemodialysis patients. The conflicting message between patient interview and self-reported questionnaires indicate a need for multidisciplinary approaches and improved patient communication to truly capture the health needs of individuals.

Reference: Chu G, Price E, Paech G, Choi P and McDonald V. Sleep apnea in maintenance hemodialysis: a mixed methods study. *Kidney Medicine*, 2020
Visual Abstract by Anna R Gaddy, MD @AnnaGaddy

تفاوت های پایگاه اطلاعاتی و موتورهای جستجو در پژوهش های علمی

پایگاه اطلاعاتی مجموعه ای سازمان یافته از اطلاعات الکترونیکی و دیجیتالی است که می تواند به روش های مختلف جستجو شود. محتوای پایگاه داده معمولاً شامل اطلاعات مجلات، مجلات، روزنامه ها و کتاب های الکترونیکی است که فرآیند ویرایش و بازنگری را طی کرده است. در نتیجه، این انتظار وجود دارد که اطلاعات موجود در پایگاه داده معتبر و قابل اعتماد باشد.

۱. پایگاه اطلاعاتی شامل اطلاعات سازمان یافته در حالی که وب شامل اطلاعات فاقد سازمان

۲. پایگاه اطلاعاتی شامل محتوای کنترل شده در حالی که وب فاقد فرآیند بررسی و کنترل محتوا

۳. پایگاه اطلاعاتی دارای قابلیت ها و ابزارهای جستجوی قدرتمندتر و بیشتر در حالی که وب دارای قابلیت های جستجوی کمتر

۴. پایگاه اطلاعاتی دارای ابزارهای استنادی فراوان در حالی که وب فاقد ابزارهای استنادی

۵. پایگاه اطلاعاتی دارای قابلیت اعتبار بیشتر نسبت به موتور جستجو

۶. پایگاه اطلاعاتی دارای قابلیت اعتماد بیشتر نسبت به موتور جستجو

موتورهای جستجو برنامه های نرم افزاری هستند که بر اساس کلمات کلیدی

وارد شده توسط کاربر محیط وب را جستجو و نتایج را بازبایی می کند. یک

موتور جستجو مانند گوگل از الگوریتم های کامپیوتری برای جستجو در اینترنت

و یافتن وب سایت هایی که با کلمات کلیدی وارد شده مطابقت دارند، استفاده

می کند. در حالی که پایگاه های اطلاعاتی منابع منتشر شده دانشگاهی، از جمله

مقالات در مجلات را جستجو می کنند.

تحقیقات نشان می دهند که موتورهای جستجو فقط می توانند به کمتر از ۱۰ درصد صفحات وب دسترسی داشته باشند و ۹۰ درصد باقی مانده جزو وب عمیق هستند .

مطالعه ای توسط برایت پلانن نشان داد که ۵۵۰ میلیارد مدرک در وب عمیق موجود هستند، یعنی بیش از ۵۰ درصد محتوای موجود در پایگاه های اطلاعاتی موضوعی و تخصصی.

موتور های جستجو قادر نیستند صفحاتی را که نیازمند اطلاعات ورودی (لاگین) هستند مانند پایگاه های اطلاعاتی یا صفحاتی که توسط تهیه کنندگان آن ها غیرقابل رویت شده اند، را پیدا کنند. این گونه صفحات بخشی از وب عمیق یا وب پنهان هستند.

موتورهای جستجو را برای کسب اطلاعات کلی در مورد یک موضوع و کسب اطمینان از وجود محتوای متناسب با آن در محیط وب می توان به کار برد؛ اما برای تحقیقات علمی، پایگاه های اطلاعاتی دسترسی به اطلاعات و مطالب قابل اعتبار و اطمینان را که از طریق موتورهای جستجو غیرقابل دسترس هستند، فراهم می کنند.

منبع : <https://iranpaper.ir/blog>

Differences

Databases

- Purchased by the school.
- Content is reviewed and recommended.
- Information is organized.
- Information is reliable.

Search Engines

- Free to anyone with computer access.
- No review standards with regard to content.
- Information is not organized.
- Information is not stable; locations and content continually change.

حضرت علی (ع):

علم و دانش بیش از مقداری است که قابل احاطه باشد و یک فرد نمی تواند بر همه ی آنها

واقف گردد پس از هر علمی بهتر و شایسته ترش را فرا گیرید.

(غررالحکم، ص ۲۶۵)

نرم افزار Sumatra PDF

Sumatra، یک نرم افزار حرفه ای برای استفاده دانش پژوهان در زمینه کار با کتاب های الکترونیکی است که به صورت رایگان عرضه شده است و به طور مستمر به روز رسانی می شود. این برنامه، نرم افزاری کوچک بوده و به سرعت بالا می آید. گزینه های موجود در آن محدود شده است اما با این وجود، نرم افزار Sumatra PDF یک محیط بسیار مناسب برای خواندن متون PDF ایجاد نموده و شما می توانید با کمترین مشکل متون خود را پرینت نمایید. شما می توانید برای خواندن کتاب های الکترونیکی به جای استفاده از آکروبات از این نرم افزار استفاده نمایید.

این نرم افزار قدرتمند فایل هایی با پسوند PDF ، XPS ، CBR ، CHM و DJVU را نمایش می دهد و کاربر بدون هیچ مشکلی می تواند قسمتی از متن را کپی کند و در متن تغییر به وجود آورد. نرم افزار Sumatra فایل PDF را قفل نمی کند. بدون نیاز به بستن فایل PDF ، کاربر می تواند متن موجود را کامپایل مجدد نموده و یک فایل PDF جدید تولید نموده و با فشردن دکمه R صفحه کلید، باعث اعمال تغییرات در متن PDF گردد امکان مشاهده کتاب های الکترونیکی و چاپ آن ها با این نرم افزار وجود دارد. با کلیک نسخه های ویندوز و ویستا سازگار است و حجم کمی دارد. این نرم افزار چند زبانه است و تا کنون ۶۹ ترجمه به زبان های گوناگون از آن ارائه شده است و از همه مهم تر اینکه Sumatra کار با متون فارسی را نیز بدون هیچ مشکلی فراهم کرده است و به این ترتیب می تواند برای بسیاری از دانشجویان فارسی زبان به عنوان یکی از بهترین نرم افزارهای دانشجویی در تحقیقات پایان نامه ها مفید واقع شود.

منبع:

<https://www.tarjoman.com>

کتابخانه مرکز
آموزشی پژوهشی
درمانی کوثر

منابع خاکستری (Grey Literature)، راهی برای اشاعه اطلاعات، دانش و تخصص است که از فرآیندهای پژوهشی حمایت و اطلاعاتی ارائه می نماید که در بیشتر منابع متعارف یافت نمی شود. با توجه به ماهیت خاص این منابع به نظر می رسد، وجود آن ها تقویت کننده پیشرفت اجتماعی و اقتصادی ملل و حرکت بی وقفه به سوی جامعه علمی است. هر منبع اطلاعاتی که پس از تدوین وارد بازار نشر نشود، در زمره منابع خاکستری به شمار می رود.

منابع خاکستری، منابع خاصی هستند که برای اهداف و مخاطبان ویژه ای ایجاد و به صورت محدود

تکثیر می شوند. این منابع اسنادی ناپایدار و نامرئی هستند و در فهرست ناشران، کتابفروشان و کتابخانه ها دیده نمی شوند و ردیابی آن ها با مشکلاتی همراه است. اکثر این منابع دارای اطلاعات مرتبط و مهمی هستند به نوعی غیررسمی تولید و دانش بشری را ذخیره و منتقل می نمایند. منابع خاکستری در کلیه سطوح دولت، دانشگاه، صنعت و تجارت به صورت چاپی یا الکترونیکی اما بدون نظارت ناشران تجاری تولید می شوند. این منابع شامل پایان نامه ها، گزارش کمیته ها، خبرنامه ها، گزارش های فنی، دولتی، تحقیقاتی، گزارش های سفر، مقالات همایش ها، نامه های الکترونیکی، بحث های مجازی، وب سایت ها و نظایر آن ها می باشند.

در دوازدهمین کنفرانس بین المللی ادبیات خاکستری در سال ۲۰۱۰ در تعریف این دست از منابع به جمع بندی زیر رسیده اند: "منابع خاکستری به انواع مختلفی از اسناد اطلاق می شود که در سطوح مختلف دولتی، دانشگاهی، تجاری و صنعتی به صورت چاپی یا الکترونیکی تهیه شده است و تحت قوانین کپی رایت محافظت می شود و دارای کیفیت لازم برای جمع آوری و نگهداری توسط کتابخانه ها و منابع سازمانی است ولی تحت کنترل ناشران نیست. بنابراین هدف اصلی از تهیه این گزارشها، انتشار آنها نیست."

این منابع به راحتی از طریق مجاری معمول و ناشران قابل دسترس نیستند اما غالباً بکر و جدید هستند. اطلاعات این نوع از منابع معمولاً در منابع کتابشناختی قابل دسترس نیست و نمی توان آنها را از کتاب فروشان یا از طریق اشتراک دریافت کرد. باید توجه داشت که بین منابع زودگذر (ephemera) مثل یک تحقیق کلاسی دانشجویی با منابع خاکستری تفاوت وجود دارد. منابع زودگذر ارزش حفظ و نگهداری ندارند در حالی که این گونه منابع ارزش این کار را دارند.

ادبیات خاکستری را در چه جاهایی می توان جستجو کرد؟

عمومی

پایگاه GreySource حاوی لینک هایی به منابع ادبیات خاکستری در سراسر جهان است که براساس موضوعات طبقه بندی شده اند.

پزشکی

پایگاه Grey Matters می تواند به شما در زمینه پیدا کردن ادبیات خاکستری مرتبط با سلامت کمک کند. این پایگاه دارای چک لیست رایگان است که از طریق آن قادر خواهید بود تا یک سیستم برای جستجوی خود طراحی کنید.

علمی

پایگاه WorldWideScience.org امکان جستجوی آرشیوهای اطلاعات علمی در نقاط مختلف جهان به صورت همزمان را برای شما فراهم می کند.

دانشگاهی

امکان جستجوی بیش از ۲۱۰ میلیون سند در موتور جستجوی آکادمیک بیله فلد (BASE) فراهم است و می توانید از این منابع رایگان برای تحقیقات خود استفاده کنید.

آزمایشات بالینی

با استفاده از پایگاه ClinicalTrials.gov می توانید به کلیه آزمایشات بالینی که در سراسر جهان با بودجه دولتی و خصوصی صورت گرفته اند، دسترسی پیدا کنید.

منبع:

<https://rastintranslators.ir/grey-literature>

<https://civilica.com/post/4203/>

سمنان، شهرک گلستان، بلوار امین، فرعی ۶، مرکز آموزشی پژوهشی درمانی کوثر صندوق پستی ۳۵۱۹۸-۹۹۹۵۱
۰۲۲-۳۱۴۲۳۳۹۰

<https://kosarhos.semums.ac.ir/page> +کتابخانه kosarhosp.library@semums.ac.ir

میر امانت، بخش مرجع، مخزن و سایت کامپیوتر: شنبه الی چهارشنبه ۷:۳۰ الی ۱۴، پنجشنبه ۷:۳۰ الی ۱۳

سالن مطالعه: شنبه الی جمعه ۷:۳۰ الی ۲۳

KOSAR LIBRARY NEWSLETTER **فهرنامه کتابخانه مرکز آموزشی درمانی کوثر دانشگاه علوم پزشکی سمنان**

CONTACT US

